

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【中排灣語】國小學生組 編號 2 號

tulu nuwa matjaljaljak nuwa Paiwan zuku

izuwa a makatalj, uri kacuin aken a semavavuwa nuwa u matjaljaljak,
au a uri casav anga men, pazazekatjen aken ni ama “ qeljevi a paljing
ljakuwa maya cemaqecaq! ” aya.

tuwazuwa inika ken a sepurukuz tuki anema a pacugan tuwa si
ayatazua ni ama a pazazekatj, u vaiken a kivadaq timadju. au pasemalavan
aken ni ama azuwa “ inika sicaqecaq tuwa paljing ”, maru tja sinipaparangez
anga a tja umaq tuwa tja ljaqediqedi, saka a kakesain katuwa turivecan anga
a penuljat i tumaq, makaya tiyamadju a lemaing tuwa varung tu
sikipusaliman.

mavan ta i djalan anga men, mapaqenetj auta azuwa vurati a pinizua
ituwa garaljigalj ni ama a uri casav anga men a kemasi tjumaq. namaya auta
a u sikivadaq tjaimadju, manu pasemalavan aken ni ama tu pinadjulu tuwa
niya ljaqediqedi azuwa, makaya tiyamadju zemkatj a semazuwa tu uri
likezaljen, saka tja sarenguaq a varung niyamadju a menacidiljan a malap
tuwa tja sipaugav tjaiyamadju. au nu caqecaqan a paljing, maru tja
kaqiljian anga tiyamadju tuwa patjumaq tuwa tja umaq.

a paruwarut, cuacuai anga ken a pacucun tu mayatazuwazuwa a ku
matjaljaljak. a patjakezeng anga ken kemljang aken tu mayatazuwazuwa
pipaljing a i qinaljan a mapuljat.

aicu a maqaqeljiqeljing, namasan kakudan a tulu i qinaljan. “ aicu tulu
ni ama tjanuaken auta,” aya ti ama.

izuwa a kai nua Paiwan zuku a mayatucu “ tjara tjen a seljavak
sakamaya ta kavetjekan tuwa likezaljen,” aya. au siyayanga a kipaquziquzip
a menacidiljan a marka taqaljaqaljan, tjara izuwa sakamaya a palalaut a
kavetjekan tuwa likezaljen. a patarevan tazuwai kai, “ nu izuwa nitjen, pavai
tjen; nu sekauram anga itjen, tjara izuwa paseqeljing tjanuitjen,” inayan. pai,
pacucun anga mun?—mavan aicu a sisetjeretimalji nuwa Paiwan zuku a
caucau.

ljiavavav anga a zidai, nekanga nu sekauram tuwa kanen, nekanga auta
a namaitucu a nanguwanguwaq a tjaucikel. nu kemakan tuwa vurati a
ramaljemaljeng, mapaqenetj aravac azuwa pinaqaqeljiqeljingan ka sicuayan
niyamadju.

aicu a Paiwan zuku tucu, aki izuwanan a nema a “ maljian ” a makaya
sitjaucikel aya?

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【中排灣語】國小學生組 編號 2 號

排灣族的家教

有一天父母帶我上山工作的時候，父親吩咐我關上門，但不要上門門。

父親告訴我，「不門門」是一種語言，就是告訴鄰居幫我們照顧家，房裏所有的食物和炊具，他們也可以任意使用。如果門上了門，就是告訴鄰居不希望有人進屋子。

途中又想到，出門前父親在門邊的石板長凳上，堆放了一些地瓜。父親告訴我，這是為鄰居需要時預備的，他們可以自行來拿，這要比我們直接給更讓他們自在一點。

其實我早就發覺，父母親這樣做。沒想到我再大一些才發現，這種動作並非只是在我家，而是全部落都在做。

排灣族流傳一句話：「我們總有遇到斷炊的時候。」這句話的意思，就是「我們的能力允許的話，我們成為供應者；有一天我們需要時，也不乏有人來支援」。

時代進步了，我們都有得吃了，這些故事也漸漸的消失了。

現在的排灣族，還有「不一樣」的故事嗎？